

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

DĚJEPISNÁ OLYMPIÁDA
53. ročník – 2023/2024

Celostátní kolo – řešení I. kategorie

Tematické zaměření ročníku: „Každodenní život a kulturní kořeny českých zemí (Čechy, Morava, Slezsko). Od Cyrila a Metoděje po Jana Husa.“

Úkol č. 1

Řešení: A: d) – c) – f) – g) – h) – e) – a) – b); B: brány; C: senoseč (akceptovatelné je i sečení/kosení trav, sečení/kosení luk); D: žatva / žnutí obilí **11 bodů**

Úkol č. 2

Řešení: 1. NE; 2. ANO; 3. NE; 4. NE; 5. NE; 6. NE; 7. ANO; 8. ANO; 9. NE; 10. NE **10 bodů**

Úkol č. 3

Řešení: sv. Jiří, 23. dubna; sv. Havel, 16. října **4 body**

Úkol č. 4

Řešení: 1. a) Rychtář, b) konšel, c) trhové, d) na věčné časy; 2. a) NE, b) NE, c) ANO, d) NE, e) ANO; f) NE **10 bodů**

Úkol č. 5

Řešení: 1) purkmistr a konšelé; 2) cech kožešníků; 3) ztráta půltýdenní mzdy; 4) smírně / dohodou (apod.); 5) ztráta týdenní mzdy; 6) mistrů; 7) stávka **7 bodů**

Úkol č. 6

Řešení: a) Václav II., České království, Polské království; b) Václav III., České království, Polské království, Uherské království **7 bodů**

Úkol č. 7

Řešení: a) Karel IV., Václav IV.; b) sv. Václav; c) (zemské) patrony, ochránce; d) orlice; e) devoční **6 bodů**

Úkol č. 8

Řešení: a) - E; b) - C; c) - A; d) - D, F; e) - B; f) - G **7 bodů**

Úkol č. 9

Řešení: a) papežské schizma; b) mor / epidemie; c) prodej odpustků / bohatství církve; d) křížové výpravy/války **4 body**

Úkol č. 10

Řešení: A. 1) prach, 2) svědomí, 3) vzkříšení, 4) Boha, 5) příkázání; B. 1, 4, 5, 7. **9 bodů**

Úkol č. 11

Řešení: 1. a); 2. Židé byli obyvateli města obviněni, že jsou původci morové nákazy – a podobné odpovědi v tomto smyslu. **2 body**

Úkol č. 12

Řešení: 1) Poslední soud; 2) a. 4; b. 11; c. 1; d. 6; e. 9; 3) a. 4; b. 6; c. 5; d. 1. **10 bodů**

Úkol č. 13

Řešení: a) NE; b) ANO; c) NE; d) ANO; e) ANO; f) ANO **6 bodů**

Úkol č. 14

Řešení: a) ANO, b) ANO, c) NE, d) ANO, e) NE, f) NE, g) ANO **7 bodů**

Celkem 100 bodů

Zdroje:

Bígl, Z.: České země za posledních Přemyslovců. Albatros, Praha 1993, str. 35, 36-39, 44, 51, 54-59.

Mandelová, H.: České země za vlády Lucemburků. Albatros, Praha 1993, str. 32.

Klučina, P.: České země v době husitské. Albatros, Praha 1994, str. 2.

Zakládající listiny Nového města pražského. Dostupné z:

https://is.muni.cz/el/phil/podzim2011/HIA228/I_zakladatelska_aktivita.pdf

Artikule cechů pražských, r. 1451, in: Benda, Hánl: Dějiny v pramenech, 1956, str. 142.

Royt, J: Votivní obraz Jana Očka z Vlašimi, in: Šmahel, F – Bobková, L.: Lucemburkové.

Česká koruna uprostřed Evropy, Praha, NLN 2012, str. 590.

Edd. Šmahel F., Bobková L., *Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy*, Praha: NLN 2012. Kapitola: Turnaje a dvorské slavnosti

Vlastní životopis Karla IV. Praha, Melantrich 1940, str. 49

Morové rány a pogromy: Graus, F.: *Mor, flagelanti a Židé*, Praha 2020

Ryba, B. (ed.) – Sto listů M. Jana Husi, Praha. Jan Laichter 1949, str. 27-29.

Petr z Mladoňovic, Zpráva o soudu a odsouzení Mistra Jana Husa v Kostnici, str. 128, 133.

Dostupné z: <https://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:98ff1030-9921-11e3-a744-005056827e52?page=uuid:a9e78c60-b7fd-11e3-87a3-001018b5eb5c>

Obrazové zdroje:

chronologie: Friedrich, G.: Rukověť křesťanské chronologie. FF UK. Praha 1934, str. 131.

králové: Vyobrazení z jihlavského rukopisu Zbraslavské kroniky. Dostupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Zbraslavsk%C3%A1_kronika#/media/Soubor:Premyslovci_pre_myslovci.jpg

votivní obraz Jana Očka z Vlašimi: dostupné online na:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Votivn%C3%AD_obraz_Jana_O%C4%8Dka_z_Vla%C5%A1imi#/media/Soubor:Anonym_-

[_Votive_Painting_of_Archbishop_Jan_O%C4%8Dko_of_Vla%C5%A1im_-_Google_Art_Project.jpg](#)

Vyobrazení turnajů a lovu. Dostupné z:

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Codex_Manesse_\(Herzog\)_von_Anhalt.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Codex_Manesse_(Herzog)_von_Anhalt.jpg)

<https://www.medievalists.net/2015/06/the-medieval-tournament-swords-and-swordfish/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Bitva_u_Kres%C4%8Daku#/media/Soubor:Battle_of_crecy_fro_issart.jpg

<https://trinitycollegelibrarycambridge.wordpress.com/2015/12/01/labours-of-the-month-december/>

<https://www.medievalists.net/2015/10/honour-community-and-hierarchy-in-the-feasts-of-the-archery-and-crossbow-guilds-of-bruges-1445-81/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Medieval_hunting#/media/File:Konradin.jpg

https://en.wikipedia.org/wiki/Medieval_music#/media/File:Troubadours_berlin.jpg

schizma: dostupné online na: <https://www.timixi.com/images/timelines/231/papezske-schizma.jpg>

mor: Toggenburg-Bibel. Beulenpest (Zehn Plagen, die über Ägypten kommen) -Deutsche

Digitale Bibliothek (dostupné online na: <https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/item/SG3FOBR75EKO4KWRCV56Z3IJKQ4GR5TZ?isThumbnailFiltered=true&query=Toggenburg-Bibel&rows=20&offset=0&viewType=list&hitNumber=1>)

odpustky: dostupné online na: <https://www.meisterdrucke.cz/umelecke-tisky/Lucas-Cranach-the-Elder/87178/Pape%C5%BE-prod%C3%A1vaj%C3%ADc%C3%AD-odpustky-z-knihy-%E2%80%9EPassional-Christi-und-Antichristi%E2%80%9C-od-Philippa-Melanchthona%2C-vydan%C3%A9-v-roce-1521.html>

křížové výpravy: dostupné online: na <https://www.worldhistory.org/image/9343/pope-innocent-iii--the-albigensian-crusade/>

obrázek Poslední soud: dostupné online z

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cathedrale_Saint-Guy_Prague_facade_sud_mosaique_Jugement_dernier.jpg

Jan Hus, vyobrazení z Jenského kodexu. Dostupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Hus#/media/Soubor:Jan_Hus_at_the_Stake.jpg

Jan Hus, vyobrazení z Richentalovy kroniky. Dostupné z:

<https://www.bridgemanimages.com/en/german-school/death-on-the-stake-of-the-reformer-jan-hus-or-jean-huss-1371-1415-condemned-for-heresy/miniature/asset/5378680>

film Jan Hus, rež. O. Vávra, Československý státní film 1954, time: 1:52:41. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=z1ZBOqz6CD0>